

Sigle: B1523

Aufbewahrungsort: Königliche Bibliothek der Niederlande

Signatur: NK 119

[AIr,01]¶ hyer beghint finte Ancel=
mus passie.

[AIIr,01]Die heylige man finte ancelm?
onfer lyeuer vrouwen vryent
badt sijnder lieuer vriendinne
der maghet marien / der moe=
der gods os lyefs herē ihu xp̄i lange ffont
met tranē eñ met groter bitterhede dat|fe
hem openbaren woude eñ vertellen dye
passie haers lyefs kints ihu xp̄i. T||en lestē
hoorde dye heilighe maghet sijn gebet eñ
dede op haren foeten mont eñ feyde. alsoe
groot is die passie eñ dye doot mijns liefs
kijnts dat|fe nyemant vertellen en mach
sonder arbeyt. eñ sonder wee van herten
Mer ic bin nv so gheglorioest dat ic nem=
mermeer weenē en mach noch arbeyden
Daer#om sal ic|fe v vertellen also si gefcyet
is. eñ sijn doghen mede. Doen vraghede
Ancelmus segghet my mijn alder#lyeffte
vryendinne mijn. hoe was dat beghinfel
van|der passien dijns lyefs fueten kints.

Maria antwoorde. doē mijn alder#lyeffte
[AIIv,01]kijnt op#ffont eñ den auont#maeltijt was
gedaen. doen ffont op iudas scharioth eñ
ghinc tot|ten princen der ioden eñ vercoft
mij lieue kint om. xxx. penninghē eñ ghe=
loefden den ioden te leuerē. Eñ die quade
iudas was alsoe ghierich doē hi die pēnin(=
ghē fach dat hi ihus mijnē lieuē fone ouer(=
gaf daer#ōme Nochtā hadt hē ihus dicwil
gefeit te#vorē eñ haddē gewaerfcout daer(=)

af. ¶ Ancelmus fprac seg||t mi alder#lieffte
vrouwe eñ vriendinne waerd||y doen met
uwē kinde eñ met finen iongers. Maria
antwoerde hē. doe mij lief kint finē auont(=
mael eten dede eñ die voeten dwoech fijn=
re ionghers. eñ hi hem finen lichame gaf
tot eenre spijfen. Ende fijn ghebenedijde
bloet gaf tot eenen drancke. Eñ hy hē fue=
telijke predicte van fijnder godheit. eñ dat
hi vā hem foude fceiden. Eñ dat hi weder(=
comen foude. Eñ dat hij|fē dan verblijden
foude. eñ die blijfcapen foude hē niemant
[AIIIr,01]nemen. Doen al dit gefchiede eñ doen||t al=
gader was ghedaen eñ mijn lief kint ghe(=
feyt hadde tot iudas. Datt|u wille hebbes
te doē dat doet vollijke. Doen ftont iudas
vp eñ ghinc metter#nacht wt. Ende doen
fprac ihus. vader nv is die vre comen ver=
clare nv dij lyef kint. Vader ic fal te#nacht
wordē gheuaen. eñ dye iodē fullē mi mor=
ghē aen|dē cruce flaen. Ancelmus feyt fege
my maria vryendinne werwert ginc doē
ihus dijn lieue kint eñ fijn ionghers. Ma(=
ria antwoorde. Mijn lieue foen ghinc vā
den berghe van fyon eñ fijn iongers met
hē by eenre poorten dye hyet natatorium
fyloe. Daer was eenē hof daer hi in plach
te gane flapen met finē iongheren. Doen
hi daer quam nam hy drie fijnre iongers
mit hē iohānes iacob eñ peter eñ fprac tot
hē kinder eñ lieue iongers ic fegge u wāt
ghi fijt mijn wtuercoren vrienden. Mijn
fielē is bedrukt tot|ter doot. Sidt hyer ne=
[AIIIv,01]der ende ontbeydt tot dat ick weder#come
eñ ick mijn ghebet ghedaen hebbe. Doen
ghinck hi op|t||en berch van olyueten alfoe

verre van finen iongherē alſmen werpē
mochte met eenen ſteene. eñ aenbede finē
vader aldus hoort mij alder#lieffte vader
want goedertieren is dijn ontfermhertic=
heyt. en keer dijn aenſchijn niet vā dijnen
lieuen kinde. verhoort mi ende gheeft my
verftant mijnre fielen. ende quijt|ſce vā ha(=
ren viandē. ¶ Ancelmus vraghede waer(=
om badt hi aldus. Maria antwoorde om
driederhande ſakē wijlle. D||eerfte ſake is.
hi was met alderhande lieflicke cleynder
ſpijſen gheuoet alfo met|ter borſt der reyn(=
der meghet marien. ¶ Die anderde ſake
is dat hē alfoe groten anxt in ſijnre ſyelen
ſtorte dat ſijn ſweet verwandelde in drup(=
pen van bloede. eñ neder#lopende vā finē
lichame want hi was god ende menſche.
Want vā ſijnder godheden ſo heeft hi dat
[AIVr,01]hi weet alle dinck te#voren. Ende hier#om
wifte hy wel wat tormenten hi lijden fou=
de. Die ſpuwinghe ende dye ſpekellinghe
eñ dye doorboringhe der groter plomper
naghelen. ende die croone van doerne. eñ
die hertbrekinghe dat hem ſijn ghebene=
dijde herte brac ontwee. Ende ſijn aderen
ſchoerden. eñ ſijn ſchone minnelike oghē
braken. Dat dit aldus foude ſijn dat wifte
hi wel te#voren in ſijnre godheit. daer#om
zweete hi bloet van groten anxte. ¶ Dye
derde ſake was dat hi wel wifte dat die io(=
den ſijns niet en fouden ontfermen. daer(=
om badt hi anderweruē finen hemelſchē
vader aldus. Vader oft moghelijck is ſoe
doe||t van my wech den kelck der bitterder
pijnē. Nochtās lieue vader heere niet mij=
nen wille. mer den uwen moet gheſchien

Doen openbaerde hē een enghel van|den
hemelſchen throone dye hem mijnnelijck
troefte eñ feyde. Sijt gheftadich eñ ſterck
[AIVv,01]hore mijn nv falt|u des menſchē fielen ver(=
loffē. ende dijn vaders ghebot veruollen
met dijnre bitterder doot. Hier#nae ftont
op mijn lief kint eñ ghinc tot finen lieuen
ionghers eñ vant|ſe flapende eñ feide. Ay
kindere eñ mijn lieuen iongers ghy feydt
Ghi foudt gaen met mi tot in die doot. eñ
ghy en cont met my een luttel nv in defer
tijt van nv niet ghewakē. Eñ hi feyde fla=
pet eñ ruft. hi naket die mi leueren fal den
ioden. Doen ghinck mijn lyef kint derde=
werf weder te finen ghebeden eñ quā we=
der eñ vant|ſe flapēde. eñ īhus feide Stant
op eñ fiet die#ghene die mi fueckē ſi comē.
Doen faghē ſi op alle dat iudas quā met
groter ſcharen vā volcke. Eñ iudas ſprac
tot|ten iodē. twee ſijnder alfo ghelijc. d||een
is īhus d||ander iacob van welcken ic v fal
gheuē een merckelijc teekē. eñ den#ghenē
die ic cuffen fal die eef||t neemt hem Iudas
ghinc vore eñ dye ſchare volghede hē na<e>
[AVr,01]eñ iudas feide god gruet v meefter. eñ ihe(=
fus antwoerde goedertierlike. Ay vryent
waer#toe bift|u comē. Daer#nae ſprac īhus
tot|ten ſcharē wien foect||y. Eñ ſi antwoor=
den Īhm vā nazarene. Doē ſprac ons lye=
ue heere. Ic ben||t. Eñ doen hy dat ghefeyt
hadde. Ic ben||t. Doen vielen ſi allē achter=
wert t||er aerden neder ouer harē rugghe
Anderweruē feyde īhus wien foect||i. ſi fei=
den īhm vā nazarene. eñ hi feyde noch. Ic
ben||t. Of ghi my foect neemt mi ende laet
mine lieue ionghers gaen. want ſi en ſijn

niet bereyt te fteruē met mi. doen quā iu=
des voort eñ cuften onfen heere aen finen
mont. doen fprac ihus. Ay iuda iuda met
eenē cuffen verrad||i mi. eñ leuert des men=
fchen fone in dye handē der iodē. eñ die fel(=
le iodē ftakē haer handē aen hē. eñ bondē
hē fine handē. eñ verbondē hē fijn oghen
daer dye enghelen inne begeerdē te fiene.
Doen dat peter fach trac hy wt fijn fwert
[AVv,01]eñ floech eenē knecht die malcus hiet fijn
rechter oor af. ¶ Ancelmus vraghede on=
fer lieuer vrouwē oft daer ooc gheschiede
eenich mirakel. Maria antwoorde Ja||et.
mijn lieue fone nam dye ore des knechtes
eñ fette||t hem weder ane eñ feide tot peter
Stect weder v fweert in fijnder fceyden.
Allen die met|tē fweerdē flaen. fullen met=|
ten fweerde verflaghē wordē En weetft|u
nyet peter dat ic mochte biddē mijnen va=
der eñ dat hi my foude gheue .xij. duyfent
fcharen der engelen. eñ doen ghinghē die
iongherē alle vlyen. ¶ Ancelmus vrage=
de fegt my maria roofē waerd||y doen met
uwen lyeuen kinde. Maria antwoorde.
Neen ic. Ancelmus fprac. Wat bediede dz
want ghy hē fo feere mindet. Maria ant=
woorde hē het en hadde nyet wel geftaen
dat|men eender vrouwe in|der nacht von=
de daer#buyten alleene met vele mannen
¶ Ancelmus vraghede fegt mi|lieue weer(=
[AVIr,01]de vrouwe waer waerd||i doē. Maria ant=
woorde. Ic was in|den huysē mijnder lye=
uer fufter fint ians euangeliften moeder
¶ Ancelmus vraghede in wat manieren
quaemt v dan te weetene eñ wie feydet v
dan. Maria antwoorde. hoort mijn lieue

vrient dat alte weenlijc is om horen. Dye iongheren mijns liefs kints quamē ghe= lopen al of fi hadden gheweest verwoedt en haer handē flaende. ende al weenende bitterlike. en riefen oetmoedelike. o alder(=) lieffte vrouwe v alder#lieffte kint os lieue meester ih̄us is gheuanghē. en wi en weten nyet waer hy henen is gheleyt. fy ley= den||en henen al ghebonden. wy en weten niet of hi is ghedoot oft wat fi hem hebbē ghedaen. Ancelmus sprack. En weende ghy doen niet mijn alder#lyeffte vrouwe. Maria antwoerde. Iae ic herde feere wel fueete vrient. Ick en can||s v vertellen niet. Nochtā weet ic herde wel dat hi daer#ō vā [AVIv,01]finen vader was ghesent. Om#dat hi met fijnder doot verloffen foude des menschē fielē wt||er noot. Maria sprac om die moederlike minne dye ic hadde tot mijnē sone ih̄u. so ghinc dat sweert des rouwen door mijn siele. ¶ Ancelmus vraghede segt mi weerde maghet maria wtuercoren vrien(=) dinne werwert was hi doē gheleyt. Maria antwoerde te Iherusalem yeghē den tempel was hi gheleit in annas huys die cayphas zwagher was En ānas vragede hē vā sinē iongers en vā sijnre leeren. en ih̄us mijn foete kint antwoerde herde fue= telike. ick hebbe altoes openbaer ghespro= ken. En in|der synagoghen gheleert daer alle die ioden vergadert waren. en in hey= melike steden en heb ic niet gheleert Wat vraechd||ij||s my. vraghe||s den#ghenen dye||t vā mi ghehoort hebbē. Doen ftont op een van dē dienst#knechten en gaf hem eenen kinneback#flach aen sijn gebenedide wa<n>(=)

[AVIIr,01]ghen en feyde. hoe antwoortft|u fo onfen
here den biffchop. En mijn lieue kint ant(=
woorde hē herde goedertierlike. of ic qua=
lick ghesprokē hebbe foe gheeft ghetughe
van|dē quade. Mer heb ic wel ghesprokē
waer#om flaetft|u mi dan. Doen bonden|fe
hē fijn handē. en verbondē hē fīj oghē oft
hadde gheweest een dief. dat noyt man en
gheschyede hy en hadde veroerdeelt ghe=
weest. En bespotten hē al|dē nacht. En be=
spuden hē in fijn lieflijc aenschijn met ha=
ren vuylen speekelen. En vrageden hem
Segt en propheteert os xpe wie floech dy
Iohānes ghinc in dat huys want hi was
wel bekend met|tē biffcop. En leyde peter
met hem in dat huys. en den welckē peter
die wachterfche t||er doorē sach sprac tot hē
Du bist een van|dē iongherē des mensche
die hier gheuaen is. En peeter lockende||s
drie#weruē met ghesworenē eede dat hij||s
niet en kende noch noyt gesien en hadde.
[AVIIv,01]En althans fo fanck die hane. Ende onse
heere sach omme en sach peter ane. Recht
oft hi feggē woude. Du feydts wie mi be=
gaue du en foudts mi niet begheue Peter
peeter dat ick v feyde dat heb|ly nv waer
vondē. O Petre ic ben alleen in die perffe
bleuen. en alle mannē hebbē mi begheue
En peter ghinck wt en floech fijn handen
ende weenden bitterlijcke om#dat hi fijns
meesters gheloochent hadde foe haestelijc(=
ken. ¶ Ancelmus vraghede. waer waer=
d||y doen mijn alder#lieffte vriendinne ma=
ria doen hy dit feyde. Maria dye fuete en
wel rykende roofte antwoorde te hans al=
fo dye iongheren mijns lyefs kints lijden

vertrockē dat daer was gheschyet. Doen
beueden alle mijn leden. ende door mijne
fiele ghinck een sweert. Doen ftond|ick op
ēn ghinck met maria magdalena ieghen
den tempel in annas huys. ēn ick woude
ingaen maer die quade iodē en lieten my
[AVIIIr,01]niet in. Doen moeft ic daer#buyten bliuen
ftaende weenende bitterlijcken. ende riep
met eender luyder ftēmen. Ay mijn alder(=)
lieffte kint. Wie ſal mijnen oghen gheuen
lycht. Mijnen hoofde water. Ay my alre(=)
droeffte moeder. wie ſal mijnē oghen ghe=
uen fonteyne der tranē. op dat ic mach be=
weenē dye doot mijns liefs kints. Maria
magdalena lyep al#ōme als een verdoelt
wijf. ēn ghinc t||en venfteren ende hoorde
loochenen peter. ende haer fiele wert ver=
uert van binnen. om#dat die prince alder
apoftelen ſo vollike loochede finē meefter
ēn feyde. O ih̄u wat ſal dy te deele vallen.
oft wat fall||s werden vā dy. Wel hertelijke
lieue vrient. alfoe die prince der apoftelen
dijns loochent dat hi dy niet en kent. o ih̄u
ic en ſal di nēmermeer loochenen noch af=
gaen. ēn daer ftōt ooc maria ſijn bedructe
moeder butē vol vā wee. ēn vol vā rouwe
ēn hoorde die beſpottinghe ēn die nijdighe
[AVIIIv,01]verſmade woorden die hi leet. ēn doen pe=
ter quam daer#buytē ēn hi ſijns meefters
ghelogent hadde. vant hi ons daer#buten
ftaende my ēn maria magdalena. ende ic
riep bitterlike. peeter peeter. hoe eef||t met
dijnen meefter / met mijnen lieuen kinde.
Ay peeter du hebbes mij lieue kint beghe=
uen. ēn het is alleene in die perffe bleuen.
ēn peeter antwoorde met eender weende=

liker ftēmen. Ay my alder#lieffte vrouwe.
dijn fuate kint wert ghepijnt fonder ont=
fermherticheyt eñ geordeelt tot|ter doot
doen ghinc hi in een ftede gheheten galli=
cantus eñ berch hē. ende en openbaerde
hē niet voer#dat xps doot was aen|dē cruce
¶ Ancelmus vraghede fegt mi roofe fon=
der dooren. waerd|ji oock daer die vader in
ftorte den fchat der wijfheyt. weendes du
doē ooc yet. Maria antwoorde dat fwert
des rouwē ghinc my door mijn herte alfo
een vyer gaet door dat yfer. ¶ Ancelmus
[BIr,01]vraghede fegt my weerde vrouwe wat de(=
den fi doē met dijnē lieuen kijnde. Maria
antwoorde vroeck in|der morgenfont lei=
den fi mijn lieue kint vā Annas huylfe eñ
leydent tot cayphas huylfe des byfchops
van dies#mael dat hi gheuanghen werdt
tot|ter noenen en fāch ic hē nyet Ay ancel=
mus laet dat di ontfermē eñ alle di||et horē
lafen. Doen ic hē fāch lyep ic tot hē als een
leuwinne eñ fchoerden mijn clederen dat
ic fāch dat fijn lieflick aenfchijn mefmaect
was eñ bespoghē met|ten vuylften fpekkel
der ioden daer die enghelen in plaghen te
fiene. ende met|ten flijcke beworpen doen
Doen werde ic bitterlijke fcreyende. ende
feyde mijn alder#lyeffte kint hoe lelijck eñ
hoe eyffelic fie ick di nv mefmaect. die ic fo
dicke hebbe ghesien in dijn fcoon aenfchij
eñ ic woud||en helfen ende cuffen. mer fi en
lieten mi niet tot hē comen. want ic waert
gheftoten herwaert eñ derwaert van|den
[BIv,01]ioden t||wolc lyep derwaert van|den ioden
of]men eenen dyef foude hebben verdaen
¶ Ancelmus feyde. fegt my fterre der zee

weerde maria vriendinne en hadft|u ghe=
nen hoepe dat hi daer ghequijt foude fijn
Maria antwoerde iae ick want ick wifte
wel dat hi wijs was van finnē en wijflijc
conde fpreken dat hi hem met talen foude
ghequijt hebben / neen hi niet. hi ftont als
een fachtmoedich lam. T||en anderen ma=
le was hi fo aēminnich en fo lieflijc aen te
fien dat ic hoepte dat fi fijns ontfermt fou(=
den hebbē. mer neen fi niet. Ay lieue vriēt
Ancelme daer#nae niet lanc dat fijn lieflijc
aenschijn noch meer befpo ghen wert dat
fach ic. En hi was aen te fiene of hi een la=
zarus hadde gheweest en doen quamē ve(=
le valfche ghetughē op hem. T||en eerften.
dat hi waer een deftrueerder der wet ende
een verleyder des volcs T||en leftē quamē
twee valfche ghetuyghen ouer hem ende
[BIIr,01]feyden. defē menfche heeft gheseyt dat hy
den tempel heeft macht te#breken en bin=
nen drie daghen weder te maken En dat
hi gheseyt hadde dat hi criftus waer. Doe
vraechde cayphas bift|u Criftus En ihus
feyde al feide ic||t v ghi en gheloues mi niet
laeten gaen voorwaer fegghe ick dy ghy
fult noch fyen des menfchē fone fitten t||er
rechter|hant godes. ende weder#comen in
dye wolcken des hemels te oordelen ouer
leuende en dode. Doen dat cayphas hoor=
de fchoorde hi fijn cleeder ende feyde. wat
wild||i orconden / en hoord||i nyet wat hi feyt
en wat lachter dat hi gode doet wat dunct
v nv Doen riepen fi allen met luder ftem(=
men cruyft||en hi is die doot wel weert. Lie(=
ue Ancelme defē fentencie ghinc my door
mijn siele ¶ Ancelmus vraechde. feyt my

werwert ghingē fy doen met dijnē lieuē
kinde Maria antwoorde. tot den rechter
pylato leiden fi hē want mijn alder#lieffte
[BIIv,01]kint moſte al#omme loopen. ¶ Ancelmus
vraechde hoepft|u oec doen yet mijn alder(=)
lieffte vriendinne. Maria antwoorde. iae
ick herde feer als die ſchare der ioden ghe=
comen waren dien hy dicke predicte ende
voede in|der woeftijnen eñ vele goets dat
hy hem dicke dede. hyer#om hoepte ick dat
fi hem ghequijt foudē hebbē van|der doot
maer neen fi niet. Alle dat goet dat hi hem
ghedaen hadde haddē fy vergheten. ende
fi riefen alle ghemeyn met eender luider
ftēmen. cruyft|len cruyft|len. eñ feiden hem
ane dat hi ghefeyt hadde dat|men den key(=)
fer gheen tſijs gheuē en foudē. Doen vra=
ghede hem pylatus van finen rijcke. Du
byft coninck der ioden. Doen antwoorde
ih̄us ſegft|u dat van di ſeluen. oft hebbent
di ander lieden ghefeit van mi. Doen ant=
woorde pylatus en bin ic niet een rechter
eñ en weetft|u niet dat ghi mi geleuert biſt
van|dē byſſcopē der iodē. Doē antwoorde
[BIIIr,01]Ih̄us. mijn rijcke en is vā defer werelt niet
waer mijn rijcke van defer werelt mijne
dienft#knechten fouden mi helpen dat ick
niet en worde ghebracht tot defen ſcande=
liker doot des cruycen. Doen antwoorde
pylatus. fo biſt|u dan een coninc. Doē ant=
woorde ih̄us. ghi ſegg|het. want ick bin in
die werelt comē ende daer#toe bin ic in die
werelt gheborē. dat ic ghetughe der waer(=)
heit gheuē foudē. Eñ daer#toe bin ic in die
werelt comē eñ geborē dat ic ghetuge der
waerheyt gaue alle die van|der waerheyt

fijn. die horē mijn ftēme. Doē vraechde pi(=)
latus wat is die waerheit. met dien ghinc
hi wt en̄ ſchiet vā ih̄us en̄ ghinc t||er buytē
tot|tē iodē. en̄ pylatus en was niet bericht
fijnder vraghē. Doe iudas fach dat aldus
met dien onnofelen ih̄m ghinc. doē quam
hi ghelopen en̄ feyde ic hebbe meſdaen. ic
heb eē onnofel bloet vercoft. En̄ doē nam
hi dye. xxx. penninghen en̄ worp|ſe weder
[BIIIv,01]den ioden in|dē tempel. en̄ ghinc wringhē
fjin handē en̄ verhinck hem ſeluen Doen
ryep pylatus al den raet der prieſteren en̄
dye meefterſcap des volcs ende feide. ic en
vinde gheen ſaecke der doot in defen men(=)
ſche. dien ghi nv hebt ghebrocht en̄ die io=
den met fijnder leeringhen en̄ begont in||t
lant vā galilea en̄ is comen tot hier Doen
pylatus vernam dat hi was een galileus
man doē feyndē hi hē tot herodes dē conic
want fi warē ongheuriendē te dien tijden
Doē herodes hē fach was hy feer verblijt
wāt hi hadde vele wonders vā hē gehooft
en̄ hoepte teekenē vā hē te fiene. En̄ hero=
des vraechde t||en eerſten ofte hi die#ghene
waer die fijn vader doden woude en̄ daer(=)
om dat hi dye kinder dede doden. T||en an=
deren male ofte hi die#ghene waer die den
blinde maecte fiende en̄ dye cropelē gaen=
de die douē horēde die dode verwecte van
der doot ende vele ander teekenē En̄ hero(=)
[BIVr,01]des beloefdē hē en̄ badt hem woude hi een
teeke doen voer hē hi foudē verloffen van
den ioden En̄ ih̄us en antwoorde hē doen
nyet Doen dit herodes fach ghinc hi ende
nam eē crone en̄ ſette|ſe op fijn hooft. ende
gheloofde hē dat hy hē rijck maken foude

waert dat faeke dat hy enich teeken voor
hē doē woude. eñ ih̄us en wout||s niet doē.
Doen ftonden die priersterē eñ die princen
voor Herodes eñ wroechden ih̄m mijnen
weerdē fone herde feere ¶ Ancelm⁹ fprac
fegt mi maria weerde roofē ghi hebbet fo
menighē fuetē name ic en weet di hoe noe(=
men. Hoopft|u hyer yet van dijner kinde
Maria antwoorde. Iae ick herde fere. ick
wift herde wel dat herodes coninc vā ghe(=
boorten was van natueren Ende hoopte
dat hi den ouerften coninc mijnē fone fou=
de ghefpaert hebben. Neen hi niet hy ver=
fmaed|en eñ dede hē een wit cleet ane#ghe=
lijc eenen fodt Eñ fcoerdent hem beneden
[BIVv,01]finē voetē eñ tradē daer#op Alfo dat hi t||er
aerdē vallen mofte eñ fandt hē weder tot
pylatus Eñ herodes eñ pilatus wordē vā
dien daghe voort groote geuriendē Eñ pi(=
latus wift wel die felheyt dye fi haddē om
die doot vā mijnen kinde Eñ feynde die io(=
den teghē hē dat fi hē niet en foudē doden
doē mij lieue fone weder#comē was Doen
riep pilatus te terciē al|den raet der io=
den eñ feide Ghy hebt my defen menfche
bracht als eenē verleyder des volcs eñ ick
en vijnde gheen fake der doot in hē Noch
ooc herodes wāt ic haddē tot hem ghefon=
den Eñ daer en is hem gheen fchuldighe
doot ane#gheleyt Ick fall||en caftijen eñ la=
ten||en gaen Doen ryepen|fē alle dat|mē hē
cruycen foudē Ende wy willen barrabas
hebben Eñ pilatus feyde anderwerf wat
heeft hi quaets ghedaen Ic en vinde in hē
gheen fake der doot Ick fall||en gheeffelen
eñ laten||en gaen Doen ftonden die ioden

[CIr,01]op en̄ riepen met luder ftemmen. cruyft||ē
 cruyft||en. Doen lyep pilatus wijf t||er vier(=)
 fcharen en̄ feide. en onderveynt v niet vā
 defen gherechtighē menfche Ick ben vele
 ghepijnt om finent wille. Doen verfiende
 pylatus eenē raet op#dat die wreetheit der
 ioden ghenoech mochte doen. en̄ nam ih̄u
 en gaff||en den knechten En̄ dye knechten
 ghinghē ih̄u ontcleeden dat onnofel lam.
 En̄ bonden|ē aen een calomme die was foe
 groot. dat die een hant die ander niet ghe=
 naken en confte in twee fpannē nae Doē
 namen fie een ftercke fcherpe corde en̄ bon=
 den hē beyde fijn handē aen die calomne.
 En̄ floeghē den lieuē fone mij mit gheeffe(=
 len al ontwee dat hē dz bloet t||allen ftedē af(=
 liep. En̄ dat in hem gheen ghefontheit en
 was want hi was al#door|wont. ¶ Ancel=
 mus vragede. feg||t mi morgenfterre root
 der fonnē ghelijc. die mane onder dē voet
 met xij. fterrē gecroont weerde vriendine
 [CIv,01]hoopft|u doen yet. Maria antwoorde <fan>(=
 <te> Ancelme lieue vrient herde feere om de=
 fer faeken wille die ic u openbaren fal. dat
 was om die ouerfcoonheit fijnder fchoon(=
 der leden. En̄ om wel voeghens fijns pro=
 pers lichaēs. Daer#ō hoopt ic als fi hē ont=
 cleet haddē en̄ finē fchonē lychaem gefien
 haddē. dat fi dan der fcoonheit ontfermen
 foudē. Mer wach Ancelmus lieue vrient
 daer#nae niet langher en fach ick dye lenc=
 te ende die breyde fijns lichaems Alfoe o=
 uerftort en̄ befmet van|dē bloede. recht of
 hy purpur hadde aengedaen En̄ om dye
 oueruloeēde vloet fijns gebenedijt bloets
 fijns lichaēs. En̄ om die eifelicheit fijnder

ghebenedider ledē. Dye met|tē gheeffelen
al ontwee gheflagē warē. was hy als een
lazars. daer|mē ghene mēfcheit ane en fiet
hier#nae namē die ridders eē doorne#cro=
ne eñ fettē|fē op fijn hooft. Eñ cleeden||ē met
eenē purpurē mantel. eñ gauē hē een riet
[CIIr,01]<I>n fijn hant eñ feidē tot hē God gruet v co(=
ninc der ioden Eñ floeghen||ē aen fijn ghe=
benedide wanghē eñ in fijnen hals. fo dat
die lyeue xps t||er aerden nictē ende vallen
moſte Defē crone namen|fē eñ dructen|fē
hem in fijn ghebenedide hooft alfo dat dat
bloet vloeynde neder liep al ouer fijn lief=
lic aenſchijn. van|dē. lxxij. wonden die dye
dorne#crone maeckte in fijn ghebenedijde
hooft Ende aldus gheciert feide pilat⁹ mij
lieue kint daer#buten. Eñ feyde fiet uwen
conic. oft hi fegghē woude. Syet hier den
lieflikē mā die ghi mi leuerdet alfo ſchone
Syet hoe ontfermhertelike eñ hoe eyfeli=
ke is hy belopen met|tē bloede Ende door=
gaen met allen rouwe. quade felle hondē
hi ftaet hyer#voor als een onnofel lam <e>n
fal||s v niet ontfermē ¶ Ay alder#lieffte kin(=
der doet wech die houerdie eñ die wijf<h>eit
defēr werelt eñ laet v otfērmē defēr bitter
pijnē eñ groter ſcandē Die xps dz eewige
[CIIv,01]woort daer moefte ontfaen voor oſ allen.
want die felle hondē riepen doet||en wech.
Cruyft||en. Doen feyde pylatus neemt||en
eñ cruyft||en. Eñ fi antwoorden wy hebbē
een wet eñ nae onſe wet fal hi ſteruē wāt
hi feyt dat hi dye ſone gods is. Doen pyla=
tus defē redene hoorde ontfach hi hē meer
eñ ghinck in die dinghebanck eñ ſprac tot
ih̄us. eñ vraghede hē vā waer byft|u. mer

iĥus en antwoorde hē niet. Doen feide pi=
latus. du en antwoorts mi niet. ende weet
ghi niet dat ic macht hebbe di te latē gaen
Doen antwoorde iĥus. du en hads gheen
macht aen mi ten waer di verleent vā bo(=
uen. daer#ō heeft hi meerder fonde die my
v gheleuert heeft / ende vā dier vren voort
fochte pilatus eenē raet hoe hy hē mochte
laten gaen. Eñ doen riepen die ioden laet(=
ft|u defen man gaen fo en fid||y des keyfers
vrient. niet. Doen pilatus fach dat niet en
holp nam hi een vat met water daer hi in
[CIIIr,01]dwoech fijn handē eñ feide. ic bin onfchul(=
dych des gherechs bloets ghy fieg|het wel
Eñ doen riep dat ghemein volc. fijn bloet
fi op ons eñ op ons kinderē. Doen riepen
die ioden met eender ftēmen dat fi barra=
bas hebben woudē. eñ dat|mē iĥu crucen
foude. Mer om#dat gheroep dat die ioden
maecten om fijnen doot. en conft pylatus
niet langher horē. eñ bracht voort die fen=
tencie der fchandeliker doot. Eñ ryep met
eender luder ftēmen voor dye ioden. Iĥm
vā nazarenē verdoeme ic vā liue t||er doot
der fcandeliker doot des crucen. Ay ihesu
lieue vader fo langhe hebd||y ōme#gegaen
dat ghi dye fentēcie der doot hebt ontfaen
¶ Ancelmus fprac fegt mi maria fchoone
vrouwe. doen ghy dit hoordet en waerd||y
doē niet vol van rouwē Maria antwoor=
de dye fentēcie der doot ghinc mi door mij
herte doē pylatus riep. ¶ Ancelmus vra=
ghede. wat deden fi nv met iĥm dijnē kin=
[CIIIv,01]de. eñ met mijnē lyeuē heere te middaghe
Maria antwoorde hier namen fi mijnen
lyeuē fone alfo iohānes fcrijft eñ ghinghē

eñ leyden hem daer fy hē crucen foudē eñ
dwonghē hē daer#toe dat hy lopen moſte.
alfo dat t||elkē voetſtappe fijn bloet t||er aer(=)
den ftorteden. Eñ fy ftieten||en herwert eñ
derwaert fo dat hi vallē moefte. eñ fi wor=
pen hē met flijcke. eñ dat cruyce was alfo
groot datt||et was. xv. voetē lanc. Eñ mijn
lyeue kint wert alfoe cranc vā dyen lopen
in|der nacht. eñ vā dien groten ſlaghē dye
hy ontfaen hadde aen|der calomnē. eñ ooc
heeft hi. xxxij. iaer gheweef in pijnen eñ
in arbeide. fo#dat hi neder#viel eñ en conſte
dat cruce niet ghedragē. hoort hier groot
wonder dye hemelrijc eñ aertrijc onthout
Die was fo cranc na|der menſcheit dat hy
dat cruce niet en conſte ghedraghē. Doen
namē fi eenē man die fyneon hiet. die in||t
ghemoete hē teghē quā in dē weghe. Doē
[CIVr,01]dwonghen|fe hē dat hi dat cruce nae Iĥm
mo<ft>e draghē. nyet dat|fe met hem doeghe(=)
den. Mer om fine crancheit dat hij||s niet
ghedraghē en conſte. ¶ Sinte Ancelmus
vragede. Seg||t mi ſuete weerdighe vrou=
we volghede hem oec yemant doe|me|| wt=
werdt leyde. Ia|et lieue vrient Ancelme al(=)
le dat volck lyep fo feere ouerhoop of|men
eenen dief foudē hebbē gaen hanghē. Eñ
lucas ſcrijft dat hē vrouwen volchden die
ryepen op hē eñ weenden bitterlike. doen
keerde hem mijn lieue kint ōme tot|tē wij=
uen eñ feide ghi dochterē van iheruſalem
en weent niet op my. maer op v ſeluen eñ
op v kinderen. die mi met flijcke ende met
fteenderen worpen. fi en weten niet wat fi
doen. want dye daghen fullen comen. in
welcken fi fullen ſegghen. ſalich fijn die

ondrchtighe ende dye lichamen die noyt
en|droghen. ende die borften die noyt en fo(=)
ghen. eñ dan fullen|fe fegghē tot|tē berghē
[CIVv,01]valt op ons. eñ ghi hemelen bedect os. oft
fi dit doen in eenen gronen houte wat ful=
len fi doē in|dē dorren. dat is in mij sanctē.
Eñ doen|fe hē wech#leyden. doen leyden|fe
twee quade mēschē met hem. om#dat fine
fchande te meerder wesen soude. Doe|mē
mijn lyef kint yerft wt||er ftadt leydē soude
had ic hem gherne ghesproken. mer ic en
confte om dye menichte van|dē volcke. eñ
om#dat lopen ende dat springhē dat fi her=
wert eñ ghijnfwaert spronghē. en mocht
ic tot hem niet comen. Mer t||en lesten als
maria magdalena werdt verloft van|den
volcke. eñ wy te#gader quamē in eē fraet
doen liepen wie aen een fonteyne als twee
verwoede wiuen. op#dat wi hem ghemoe(=)
ten mochten. Eñ als wi quamē teghē die
fonteyne ontmoeten wi xpm mijnē lieuē
fone. Doen faghē wi onghelijc eenē men=
sche eñ waren vol vā rouwe. Doen neech
hy sijn hoofd tot mi ende sprac. O moeder
[CVr,01]moeder recht of hi fegghē woude. Wtuer=
coren moeder. ic dancke eñ loue v om dye
menichfuldijghe doechden dye mi van dy
gheuallen sijn. Eñ om die grote armoede
eñ arbeyt die du om mijnē wille hebt ghe(=)
draghen in dat ouerfte armoede dye noyt
creatuere en leet om minen wille. Eñ nv
in deser groter schanden die ic ontfae om
alle menschē. nochtansen verdryet v my
niet te volgene. Doen quamē|fe daer fij||en
crucen soudē. eñ twee morders met hem.
eenē t||er rechter hant. den anderē t||er flinc(=)

ker hant. ¶ Ancelmus vragede. segt my
maria weerde coninghine eñ fuete vrien=
dinne. wat deden fi doē hier#nae met dinē
lieuen kinde. Maria antwoorde doen. fi
quamen t||er onmenscheliker ftadt t||en ber(=
ghe van caluarien daer|men dyeuē plach(=
te hanghen wñ die honden eñ alderhande
beefsten te villen. Daer namen fy mijnen
lieuen fone. eñ deden hem wt fijn cleederē
[CVv,01]wit. Doen ic dat fack doē was ic wt mijnē
finne Nochtās greep ic den doec vā mijnē
hoofde eñ werp||ē hē om fine lenden. Hier(=
nae namen fi dat cruce eñ floeghē hē daer(=
ane. ¶ Ancelm⁹ vragede. Segt mi maria
foete roofē mijn weerde vriendinne. wat
deden fi doen met hem. Maria antwoor=
de Ancelme lieue vrient Dat ghi fult horē
dat||s alte ontfermelic. mer gheen euange=
liften en hebbent gefcreuē. Die gaten des
crucen en waren te poente niet ghemaect
na die armen mijns liefs kints. Doen na=
men|fē ftercke coordē eñ recten dye armen
wte nae den cruce met plompen nagelen
die warē alfo groot eñ dicke dat fijn bloet
nyet wt en confte ghelopen van|dē hande
eñ voeten alfo dat die wondē woordē ver=
uollet met|ten naghelen alfoe dat|men alle
fine heyliche leden in fynen ghebenedide
lychaem tellen mochte. Doen waert oock
veruollet dye prophecie Dauids dye dae<r>
[CVIr,01]fpreeckt in|den fouter. hore dochter ende
fie||t. recht of hi fegghē woude. hoort lyeue
waerdijghe moeder dye heefcheyt dijns
kints ende fyet hoe mijn handen eñ mijn
voetē fijn doorboort met plompen naghe(=
len Ick hebbe mijn handen wt#gherect eñ

mijn voeten ghegheuen door te flaen om
dat ic bewijfen woude dye minne. Syet
doet dat ghy wilt met mi. ic ben bereet op(=
dat ic die menfchen teghen mijnen vader
verfoenē mach. Eñ niemant en ontfermt
mijns. dan ghy wtuercorē moeder. lieue
moeder hoort eñ fiet eñ latet die ontfermē.
Doen ick dit hoorde ende fāch dat fweert
des rouwen fyneones doorghinc mijne
fiele. ¶ Te noen tijt.

Hier#nae namen fi hem eñ rechten||en op
met|ten cruce. met groten arbeyde eñ hin=
ghen||en alfo hoghe dat ic fijn voeten nyet
gereykē en cōfte. hoort lieue vrient Ancel=
mus dat alre#weenlicfte is Doen hi met|tē
[CVIv,01]cruce was op#ghehanghē. doē viel hi met=|
ten cruce weder t||er aerden. Doen namen
fi dat cruce eñ lieten||t met groter onweer=
de in dye aerde vallen. Doen worden alle
fijn wonden gheschoert. eñ van nieuwes
op#ghedaen die hy daer in|der calomne eñ
aen|dē cruce hadde ontfaen. Eñ doē ghinc
dat bloet vā finen handen eñ voeten ierft
wt#rinnen eñ vloien. Eñ ic hadde ane een
derhande cleet ghelijc dat vrouwē dye vā
conincx gheslachte waren plaghen te dra=
ghen. Eñ dat cleet was altemale befprayt
eñ belopen vā finē bloede. want fijn bloet
op mi drupte doē ic onder dat cruce ffont.
¶ Ancelmus fprac. fegt my weerde vrou=
we fuate vriendinne. wat deden fi hier#na
met hem. Maria antwoorde. doen|fē ghe=
cruyft hadden mijn lieue kint. doē deyldē
fi fijn cleeder. eñ op|t||en onghenaydē rock
werpen fi een lot. Eñ pylatus fcreef bouē
fijn hooft ih̄us nazarene conic der ioden

[CVIIr,01]ende die ioden riepen en fcrijft niet coninc
 der ioden Doē antwoorde pylatus eñ fey(=
 de dat ic ghescreuen heb blijft ghescreuen
 ¶ Ancelmus sprack segt my maria lyeue
 vryendynne wat deden|fe doen met hem.
 Maria antwoorde noch en lietē fij||s nyet
 met ghemake eñ wageden haer hoofden
 op hem daer hy hync ghenaghelt aen|den
 cruce eñ ryepen. Dach du destrueers den
 tempel eñ binnē drien daghē wild||i||en we=
 der op#maken. nv verloft v seluen oft|u die
 gods sone bift. Des#ghelijc riepen ooc dye
 princen der ioden met|ten fcrijben eñ met=|
 ten ouders des volcs eñ feyden. An|der lie=
 den so heeft hi ghenefen. eñ hē feluē en can
 hy niet ghehelpen. Offt|u bift van ifrahel
 ganc van|dē cruce. eñ wi fullen aen v ghe=
 loouen. Ghelooft in gode hy fâl v quijten
 wāt|ghi segt du bift die gods sone. ¶ Ancel(=
 mus vraechde. wat antwoorde daer#toe v
 lieue kint. Maria sprac. Ancelme hi feyde
 [CVIIv,01]vader vergheuet hē. wāt fi en weten niet
 wat fi doen. dat volc bespotten hē daer hy
 so iamerlike hinc dat hi wel segghē mocht
 mercket alle dye hier lijdē bi|dē weghe. eñ
 fiet eenighē rouwe ghelijc dē mijnē. eñ hi
 mochte wel segghen tot fij lyeue moeder.
 Syet lieue moeder die dieren hebbē haer
 hollen. eñ die voghelen haer nesten daer fi
 in rusten eñ dijn kint en heeft niet daer hi
 fijn hooft aen#neygē mochte. fiet die scāde
 dye ic ontfae voor alle mēfchē eñ ghelooft
 dat ic dy maget t||er werelt brochte. eñ ghy
 mi ontvinghes van|dē heylighē gheeft. eñ
 dat ic verenicht bin met|ten vader vā he=
 melrijcke. doē ginc dat sweert des rouwē

door mijn herte. Doen dit hoorde dye dief
die t||er flincker hant hinc. doen bescaemde
hi iħm eñ feide. Oft du bist xps behout dy
feluen eñ ons mede. Doen antwoorde die
dyef dye t||er rechter hant hinc eñ versprac
finen ghefelle eñ feyde. ghi en ontfiet gode
[CVIIIr,01]niet die hier hanghet op dat eynde sijns le(=)
uens. Wy hebben gherecht loon nae ons
leuen. ende defe goede man heeft niet mis=
daen. Doen sprac hi tot onsen heere eñ fei=
de. heere ghedenckt mijns als du comt in
dijn rijcke. Ende ihesus antwoerde. Voor(=)
waer seg ic di. du fult voor den auont met
mi sijn in||t paradijs. ¶ Ancelmus vraech=
de. segt my waerde maria hoe ftont doen
met dy. Maria antwoorde. ick ftont doen
onder den cruce vol van rouwe ende wee
eñ met my ftonden mijn twee susteren eñ
maria magdalena. ende doen hi mi sach
ende finte Ian finen ionghere dien hy be=
minde. Doen feide hi wijf fiet hyer dijnen
fone. Och Ancelme lyeue vrient. wat ont=
fermeliker sentēcie was dat. dat ic moefte
aensien eens visschers fone voor den here
van|dē throne. Eñ iħus feide. Ian fiet hier
dijn moeder. ick moet steruen. Nu hebt in
hoedē mijnder lieuer moeder. Daer wert
[CVIIIv,01]groote donckerheyt op alle aertrijcke tot
der noenen toe eñ hyer#na ryep iħus met
eender luder ftēmen hely hely lamazaba=
tani. hoc est deus meus deus me⁹ ut quid
dereliquisti me. Dat is mijn god mij god.
waer#om heb||i my ghelaten. Doen feydē
fommige van|dē ioden. defe roept helyas.
laet sien sal helyas comen eñ verlossen hē
Daer ryep hi met eender luder stemmen

my dorft. Doen namen si galle ende edick
ghemenckt en bonden||t op een ryet en bo=
den||t hem te drincken Doen hi den dranck
ghesmaect hadde. doen sprack hy het is al
veruult Ende hier#na riep hi met eender
luder stemmen Vader in dinen handen be=
ueel ic mijnen gheeft en liet sijn ghebene=
dide hoeft neyghen op sijn borste ende gaf
sijnen gheeft. Doen schoerde dat cleet des
tempels in twee stucken en die aerde beef(=
de en dye steenen schoerden. en dye sonne
liet haer schijnen en die doden op#stonden
[Dir,01]en nae sijn verrifenisfe quamē si in die hey(=
lighe stadt vā iherusalem en openbaerde
hem vele lieden. Mer daer was een man
die hiet Centurio en ander lieden die ihm
hoeden en Centurio ghebenedijde god en
die vrouwen die hem gheuolcht warē vā
galileen stonden vā verre en saghē dit en
weenden bitterlic. ¶ Ancelmus vraechde
sēgt mi maria en hadde dijnē rouwe noch
gheen eynde Maria antwoorde neen hy
niet Ancelme wāt dye achterste prophecie
en was noch niet veruult daer hi spreect.
Door dijn fyele fal gaen dat sweert dat al=
te weenliken is Ancelme lieue vrient. het
was eenen goeden saterdach den ioden.
so#dat|ter nyemant en mochte bliuen han=
ghende op dyen dach. Doen ghinghen|se.
en braken den schekers dye beenen en de=
den|se van|der galghen. Maer doen|se qua(=
men tot mijnen sone ihus en si saghen dat
hi doot was. so en braken|se sijn beenē niet
[Div,01]Mer daer quam een ridder die blint was
en badt dat|men hē gheuē soude een spere
en dat|men||t settē woude op die borst mijs

liefs kints op#dat hi dat hert te badt ghera(=)
ken foude. Doen nam hy dat ſpeere ende
ſtack dat herte ontwee te myddewert dat=
ter bloet eñ water wt#ghelopen quam nef(=)
fens dat ſpeer neder Eñ die ridder naem||s
ware. eñ beftreeck fijn oghen daer#mede.
ende hi werdt fiende Eñ als ic ſach ſprack
maria dat|ſe aldus||o|anyghe felheyt deden
aen eenen dooden menſche. doen werdt ic
al wt mijnen fin Ende doen wert die pro=
phecie veruult dye daer ſpreect door dijne
fiel ſal gaen een ſweert des rouwen. Ende
nv ghebraken mi di tranē. alfo veel had
ic gheweent des nachts te#vorē. eñ ic ryep
lieue kint wie ſal mi nu trooftē och moch=
te ic met dy fteruē. Met defen eñ met des(=)
gheliken beweende ic die doot mijns liefs
kints ¶ Ancelmus vraghede ſegt mi ma=
[DIr,01]ria. wat deden ſi hier#nae met dijne kinde
Maria antwoerde. hier#nae ghinc ioſeph
eñ Nycodemus tot pylatus ende badē hē
dat hi hē gheuē woude den dodē lichaem
ihū af te doene eñ ander reden die hi ſeide
ſo ſeidē ſi tot pilatus eeft datt|u den lichaē
volliken ons gheeft ſo fullē wy dye ſchone
vrouwe verblidē fijn lieue moeder maria
want ſi heeft ſo groten rouwe als ſi hadde
doen ſi hem ſach gheeffelen eñ beſpuwen
Eñ fijn herte ontwee gheſtekē eñ fijn ade(=)
ren ſcoerden. eñ fijn oghē braken dit heeft
ſe al in haer herte befloten hier#om heeft|ſe
ſo grotē rouwe dat|ſe nyemant aen en fiet
hi en moet met haer doghē. Doen vraech=
de pylatus of hi doot ware. eñ onderuant
die waerheyt vā Centurio die gheuallen
waren. eñ doen oorlofden hi te gheuē den

lichaem ihesu. Ancelmus lieue vriend laet
dat di ontfermen. en alle die||t horen leven.
Doen ioseph den lichaem af soude doem front
[DIIv,01]ic opwert en sach wanneer hi ontnaghet
soude sijn Doem ihesus op||t eynde van|de cru=
ce lach nam ic sijn hooft in mijnen schoot.
en begonste seer te weenen en riep met lu(=
der stemmen. wach|armen mijn alder#lieffte
kint wat trooft hebbe ic nv. Ic die dy doot
voor mi legghen sie. doen viel sint Ian op
sijn borst ende wonden bitterlijken seere.
Doen quam peter ghelopen ghelijck een
wtfinnich mensche. en begonste bitterlic te
weenen. om#dat hi sijns liefs meesters ghe=
lochent hadde. Ay lieue here en lieue mee=
ster ic seide Ic en soude v niet begheuen mi
dunct ghy sijt alleene in die perste bleuen
Doen quam maria magdalena en weende
bitterlic. en riep ihesu wie sal mi nv mij son(=
den vergheuen en wie sal my ontsuldigem
Doem quam iacob mijns kints broeder was
ghehetem om#dat hy hem alder#ghelicxt was.
en seide met grotem tranem. wach lieue mee=
ster den dach die leden is was mi dit min=
[DIIIr,01]saem aenschijn ghelijc en nv ist mi onghe(=
lijc. Doen quam die ander apostelen ooc
ghelopen en weendem allen bitterlijc seere.
dat si haren lieuem meester dus lachterlike
begheuen hadden Doen ghinc ihesus mijn
lyeue sone tot mijne troostere en tot sinen
iongeren ende gloryficeerde hem daer voor
ons. So#dat ghene van sinen wonden oft
van sinen anderen tormenten noch van al(=
len sijnder quetsinghem en openbaerde daer
dien vijf wonden dye hy sal houden tot|ten
domestdage. ende al#daer openbaerde hy

hem recht of hi niet gepijnt en hadde ghe=
weeft. en daer#aen ontvinghen wy groten
trooft ende fine ionghers en doen fy hem
grauen fouden. doen hyelt ic den lichaem
fterkelike en met groten wee. en en wout
niet laten grauen en ic riep met eender lu(=
der stemen. ay alder#lieffte neue iohannes
laet mi mijnē doden fone begrauen dye ic
nyet leuendich en mach behoudē. ende ift
[DIIIv,01]orbaerlijc so bidde ick di graeft my met hē
Iohannes antwoorde ghi weet wel alder(=
lieffte vrouwe datt|let anders niet wesen en
mochte want anders dat mēschelike ghe=
flachte niet verloft en foude werden. ende
ic viel op dat graf ende ick feyde ick wylle
hier sitten bey|den tot dat ick sterue. Doen
nam mi iohannes teghen mijnen willen
en leiden my in die stadt. en die lieden vā
iherufalem die saghen mijn cleederen die
ick ane#hadde dat fy besprayt waren van=
den bloede mijns liefs kints. also ic onder
den cruce ftont bedropen van finen ghebe(=
nediden bloede. Doen feyden si o wat gro(=
ter onrechte is huyden ghedaen in iheru=
falem. Aen defer goeder vrouwen fone en
doechden al#te#famen met mi. Doen besflo=
ten dye felle boose ioden Ioseph in eenen
donckeren kerker. En ouer .xl. iaerē daer(=
nae quamē Tytus ende Vespasianus en
deftrueerden Iherufalem foe feer. dat den
[DIVr,01]eenen steen op|ten anderen nyet en bleef
ligghē. En ghelijc als fy xpm cochten om
xxx. pennighen. so gauen si .xxx. ioden om
eenen penninck

¶ Gheprint tot Vtrecht op den hoec van
dye faelftraet By my Jan Berncken In||t

iaer ons heeren. M. CCCCC. ende xxiii.
des donredaechs nae den pijnxterdach.